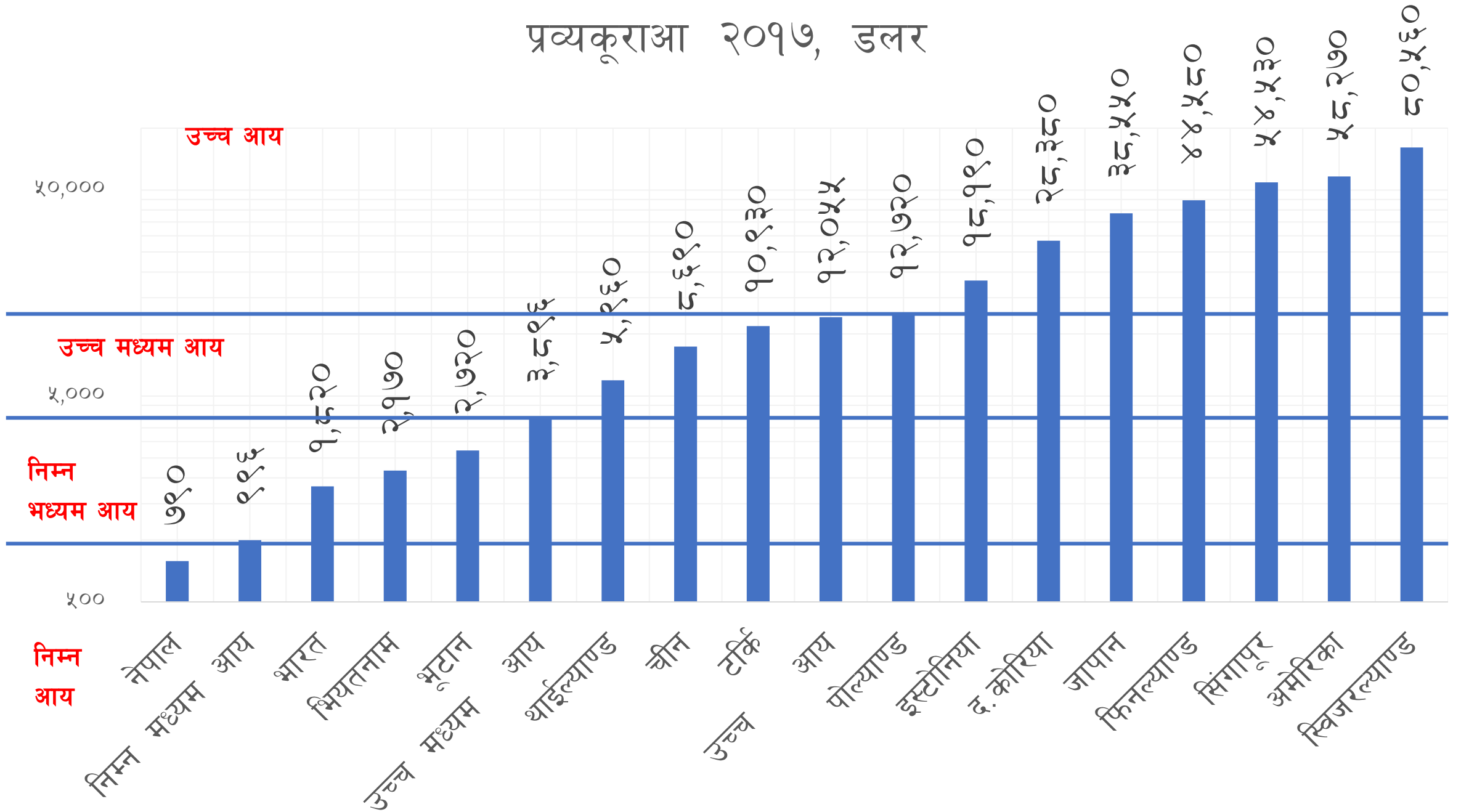


# समृद्धिको लागि मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय

प्रा.राजेन्द्र ध्वज जोशी

कार्तिक १०, २०७५

# प्रव्यकूराआ २०१७, डलर

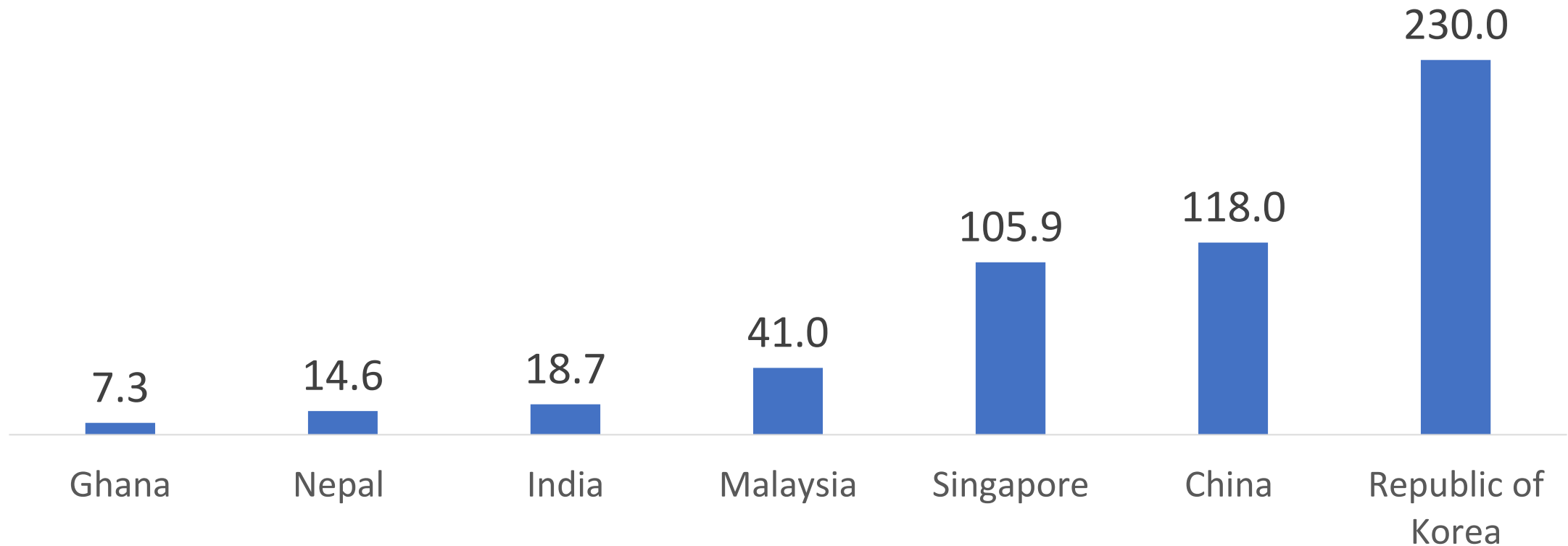


# सन् २०५० सम्ममा नेपाल उच्च आयको मुलुक बन्न सक्दछ

देश	निम्न आय		उच्च आय		निम्न आयबाट उच्च आय पुग्न लागेको वर्ष	प्रव्यकुराआ वृद्धि, गुणा
	ई सम्बत	प्रव्यकुराआ, डलर	ई सम्बत	प्रव्यकुराआ, डलर		
द.कोरिया	१९७५	६५०	१९९६	१३०४०	२१	२०.१
जापान	१९६३	६९०	१९८६	१३८२०	२३	२०.०
सिंगापुर	१९६८	७५०	१९९१	१२९८०	२३	१७.३
स्पेन	१९६५	७३०	१९९०	१२२२०	२५	१६.७
ग्रीस	१९६४	७९०	१९९५	१२४१०	३१	१५.७
पोर्चुगल	१९६९	७९०	२००३	१३२३०	३४	१६.७
नेपाल	२०१७	७९०	२०५०	१२०५६	३३	१५.३

# १९६२ देखि २०१६ सम्मको प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय वृद्धि, गुणा

## GNI/capita growth, multiples



## उच्च आयको मुलुक बन्ने होड

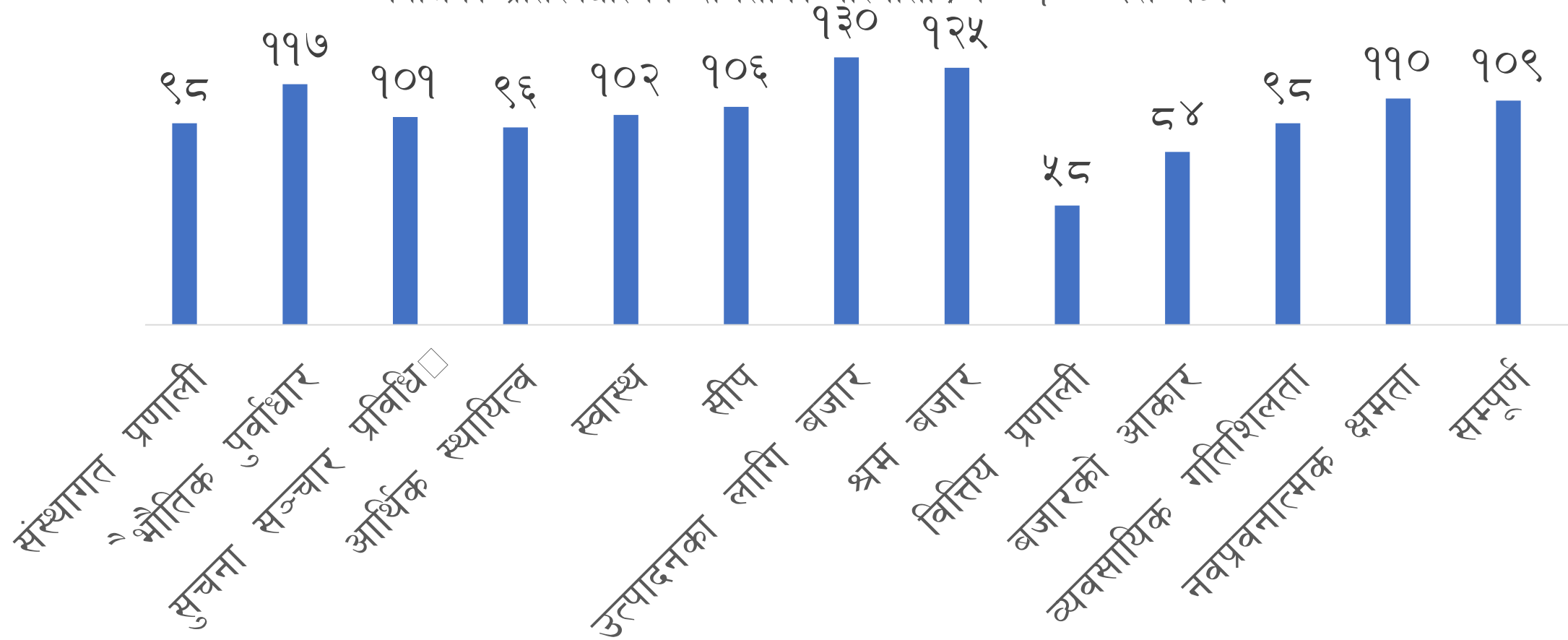
- रवाण्डा: २०३५ मा उच्च मध्यम आय र २०५० उच्च आय
- भियतनाम: २०३५ मा उच्च मध्यम आय भई उच्च आय तर्फ उन्मुख
- चीन: २०३५ सम्म उच्च आय र २०४९ सम्म पूर्णतया विकसित र अग्रणी

# विश्वव्यापी प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको सूचकांक

सहयोगी वातावरण	मानवीय पूंजी	बजार	नवप्रवर्तन परितन्त्र
संस्थागत प्रणाली	स्वास्थ्य	उत्पादनका लागि बजार	व्यवसायिक गतिशिलता
<b>भौतिक पूर्वाधार</b>	<b>सीप</b>	श्रम बजार	<b>नवप्रवर्तन क्षमता</b>
<b>सूचना संचार प्रविधि प्रयोग</b>		वित्तीय प्रणाली	
आर्थिक स्थायित्व		बजारको आकार	

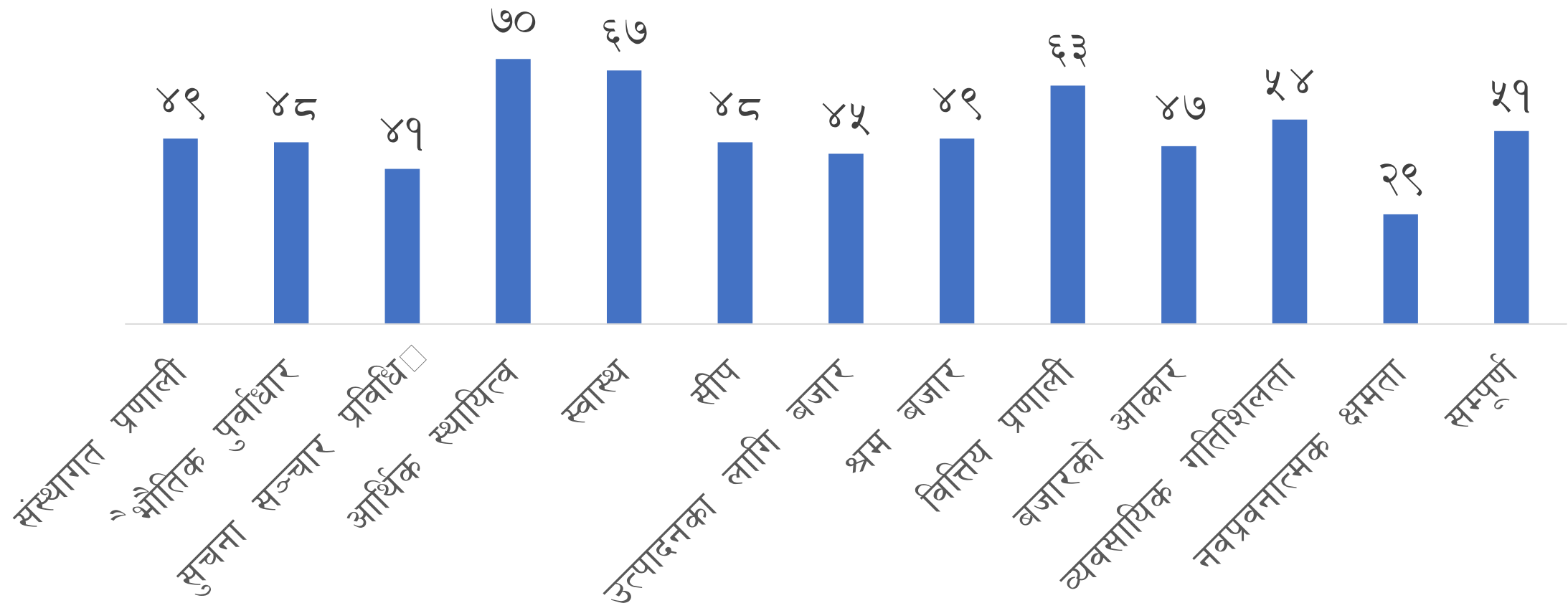
# प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको वरियाताक्रममा १०९ स्थानमा छ

नेपालको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको वरियाताक्रम - १४० देश भध्ये



# १२ सूचक मध्ये ८ मा नेपालको अंक ५० भन्दा कम - नवप्रवर्तनात्मक क्षमतामा २९ मात्र

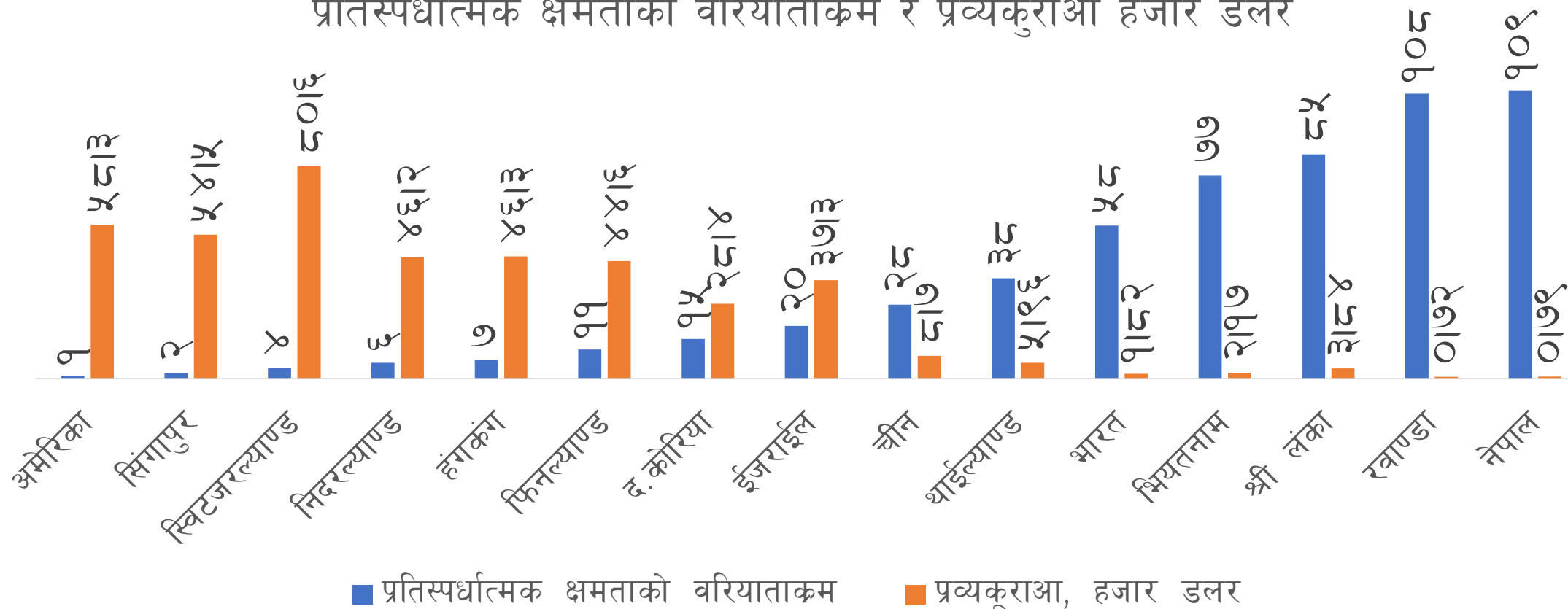
नेपालको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको अंक पूर्णांक १०० मा



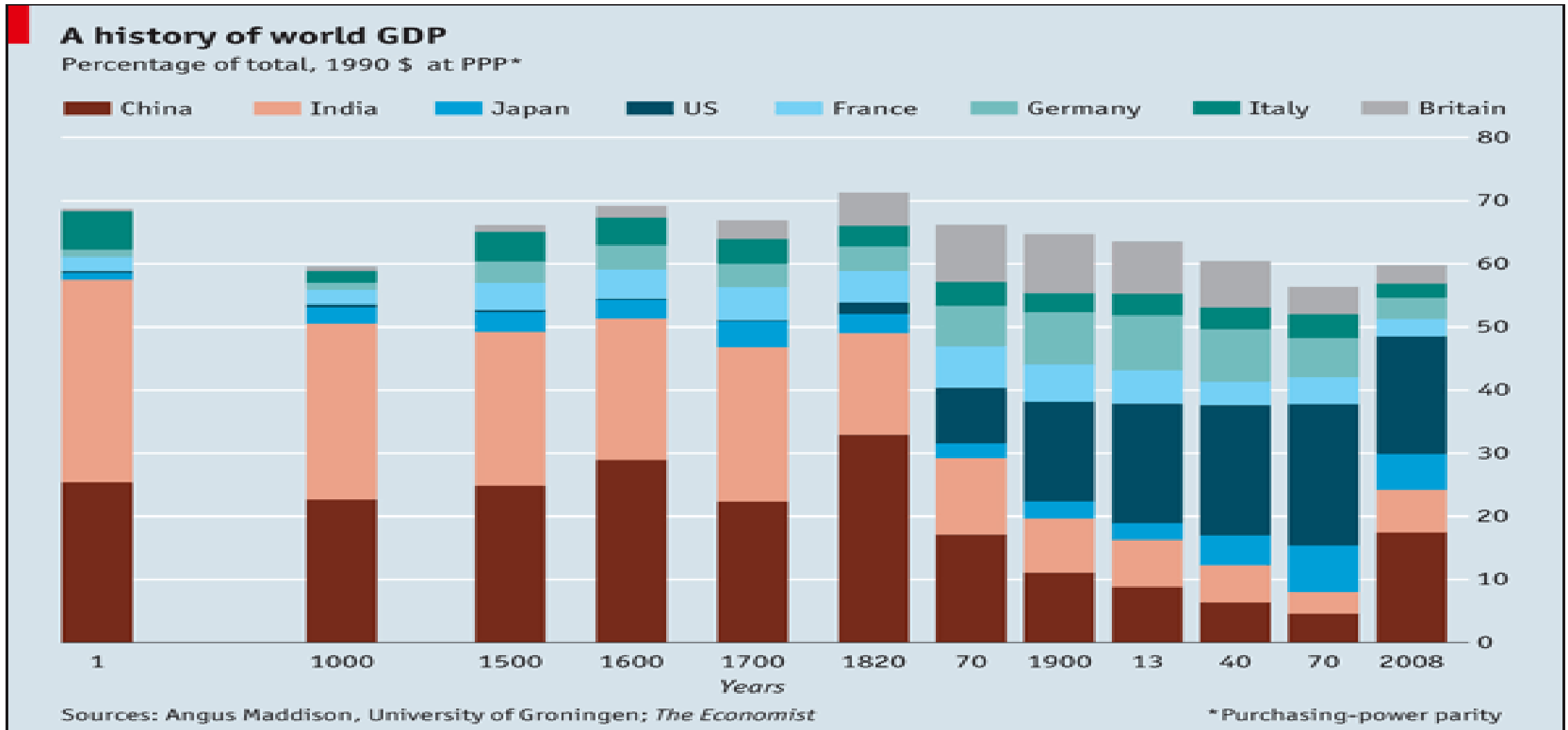


# धनी हुनको लागि प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्नु पर्दछ

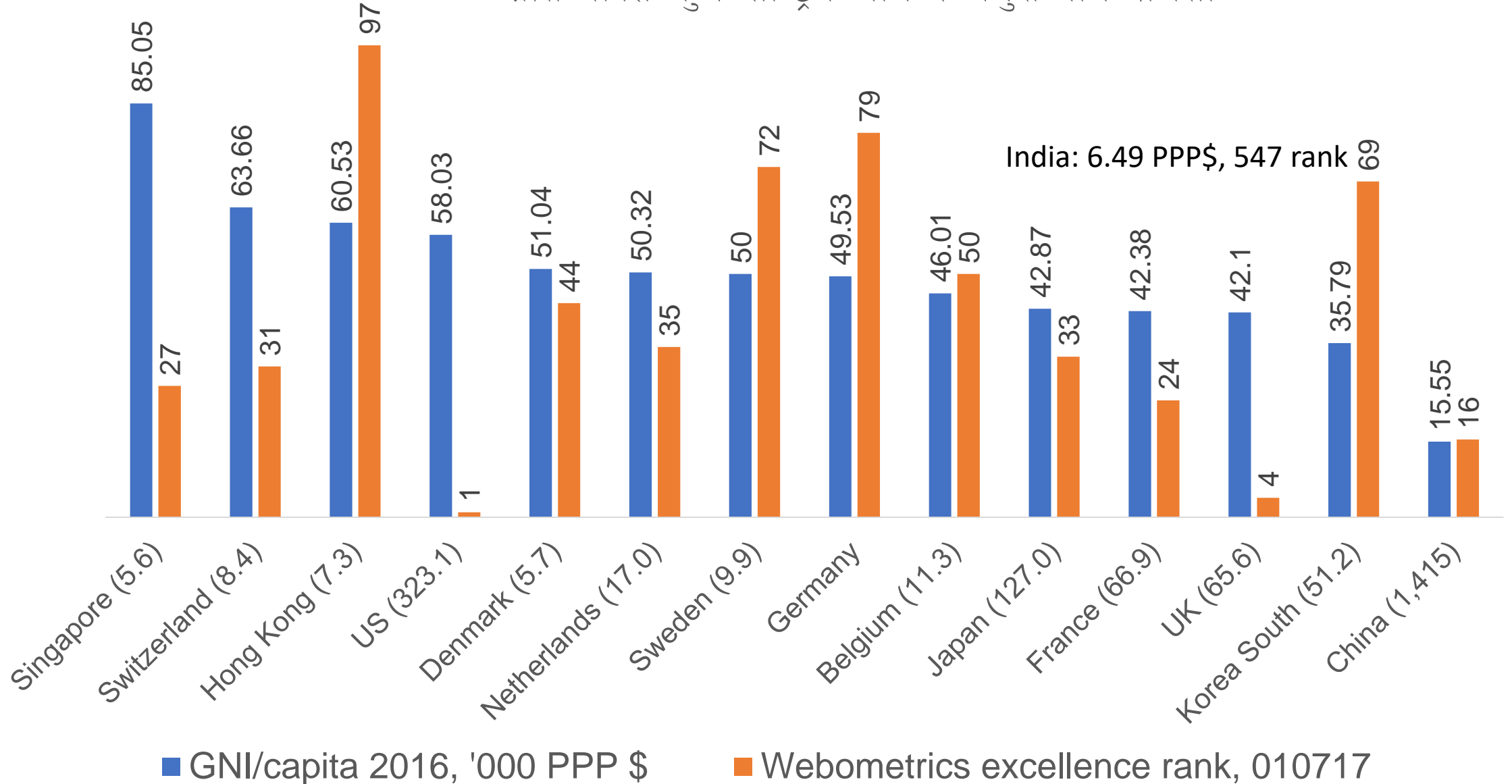
प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको वरियाताक्रम र प्रव्यकुराआ हजार डलर



# कुल ग्राहस्थ उत्पादन बृद्धिको इतिहास



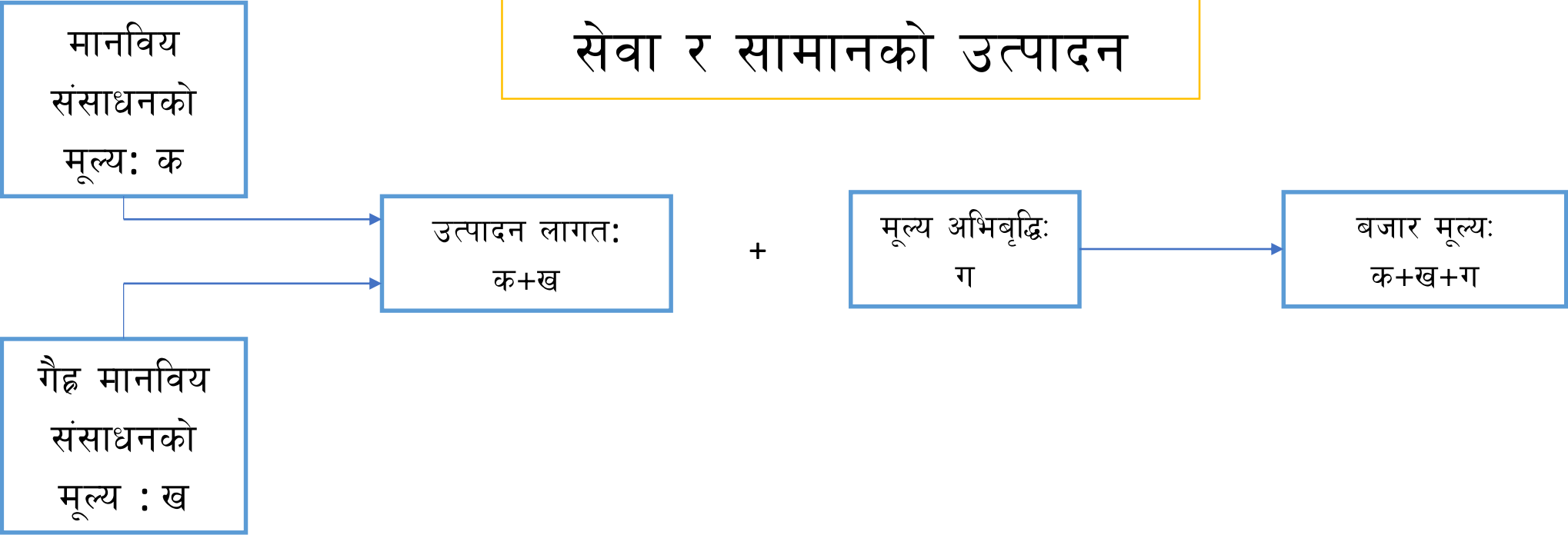
## प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय र अनुसन्धान क्षमता



<b>Country</b>	<b>Excellence ranking,</b> <small>Web Ranking, July 2017</small>	<b>GNI/Capita 2016, US\$</b>	<b>Income Group</b>
<b>USA</b>	<b>1, Harvard University</b>	<b>56,180</b>	<b>HI</b>
<b>China</b>	<b>16, Tsinghua University</b>	<b>8,260</b>	<b>UMI</b>
<b>Singapore</b>	<b>27, Singapore National University</b>	<b>51,880</b>	<b>HI</b>
<b>Germany</b>	<b>79, Ruprecht Karl University Heidelberg</b>	<b>43,660</b>	<b>HI</b>
<b>Korea Rep.</b>	<b>69, Seoul National University</b>	<b>27,600</b>	<b>HI</b>
<b>India</b>	<b>547, IIT, Mumbai</b>	<b>1,680</b>	<b>LMI</b>
<b>Uganda</b>	<b>910, Makerere University</b>	<b>660</b>	<b>LI</b>
<b>Latvia</b>	<b>1496, University of Latvia</b>	<b>14,630</b>	<b>HI</b>
<b>Nepal</b>	<b>2045, Tribhuvan University</b>	<b>730</b>	<b>LI</b>

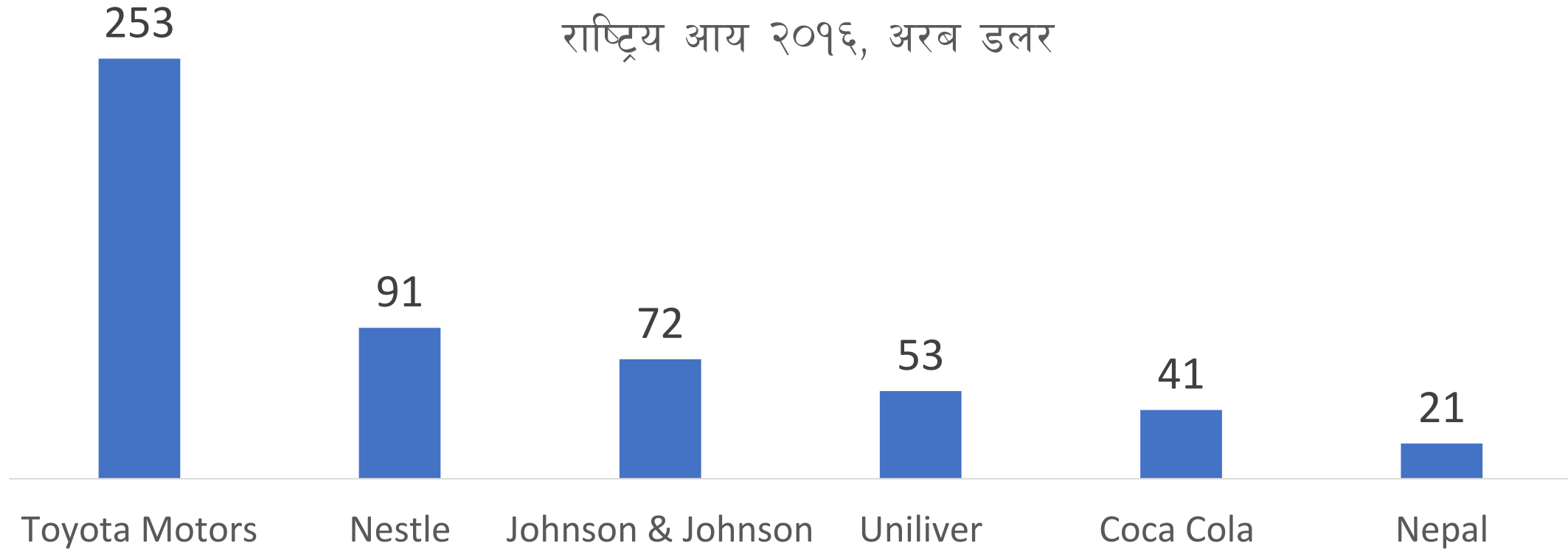
देश	अनुसन्धानमा सबभन्दा उत्कृष्ट विश्वविद्यालय	विश्व वरियाताक्रम	प्रव्यकुराआ, हजार डलर	आयसमूह
अमेरिका	हारभार्ड	१	५८,२७०	उच्च
चीन	सिन्हुवा	१४	८,६९०	उच्च मध्यम
सिंगापुर	सिंगापुर नेशनल	२९	५४,५३०	उच्च
जर्मनी	रुप्रेख्ट कार्ल हाईडेलवर्ग	७८	४३,४९०	उच्च
द.कोरिया	सउल नेशनल	७५	२८,३८०	उच्च
भारत	आई आई टी मुम्बई	५६२	१,८२०	निम्न मध्यम
उगाण्डा	माकेरेरे	९२८	६००	निम्न
लाटभिया	लाटभिया	१४८५	१४,७४०	उच्च
नेपाल	त्रिभुवन	१९८०	७९०	निम्न

# मूल्य अभिवृद्धिको हद ज्ञान र प्रविधिको विशिष्टतामा निर्भर गर्दछ



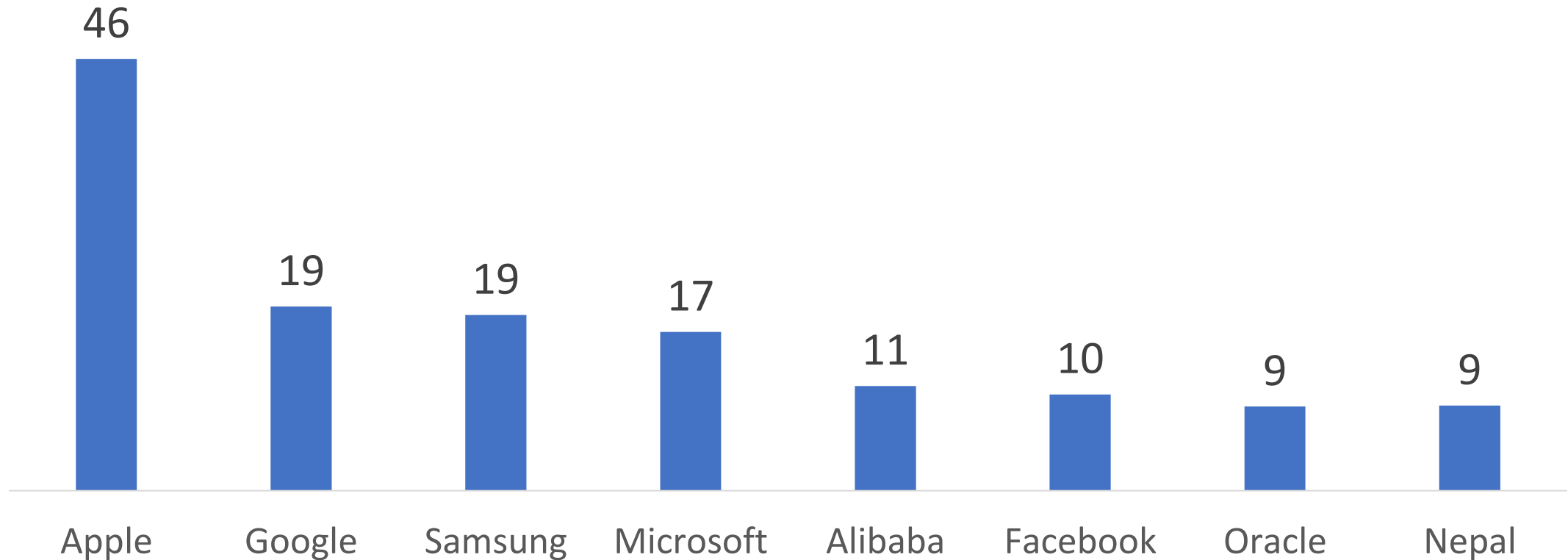
# गुणस्तरीय सामान उत्पादनबाट समृद्धि

दैनिक उपभोग्य सामान उत्पादकहरूको आम्दानी र नेपालको प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय २०१६, अरब डलर



# उच्च प्रविधिमा आधारित बस्तु र सेवाबाट समृद्धि

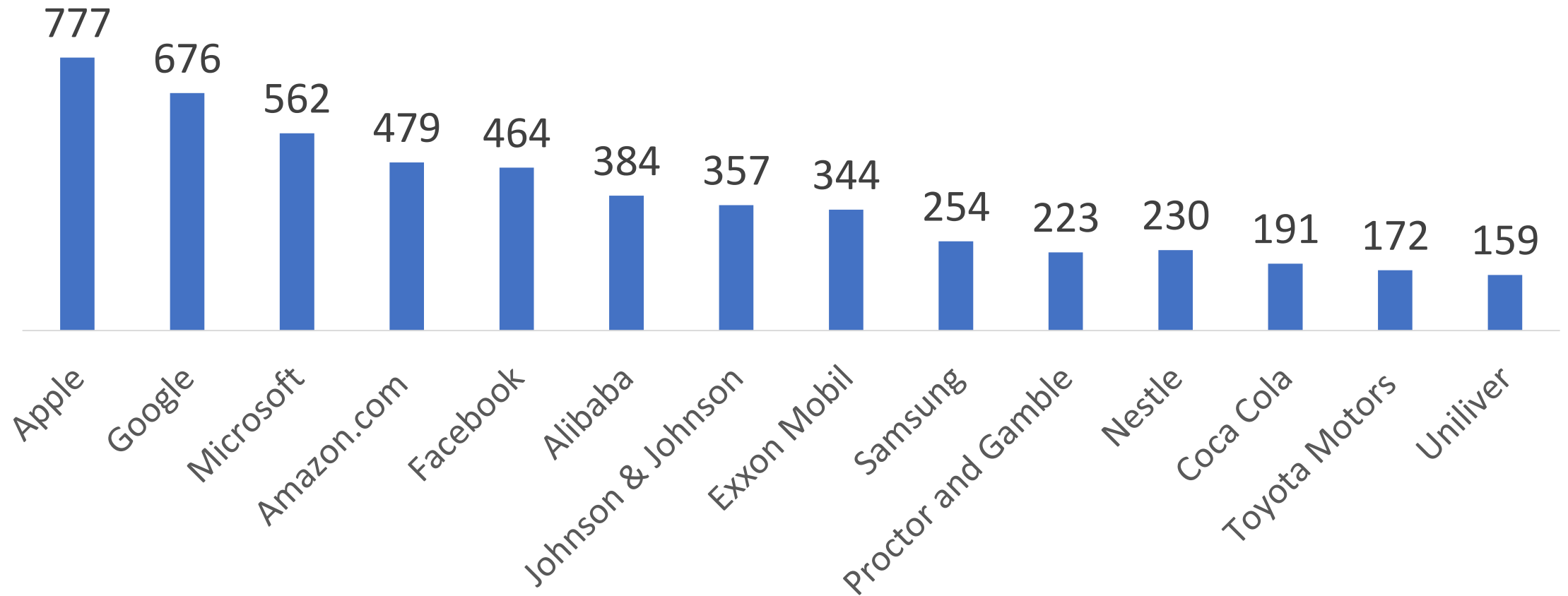
टेक्नोलजी कम्पनीहरुको नाफा र नेपालको बजेट, २०१६, अरब डलर





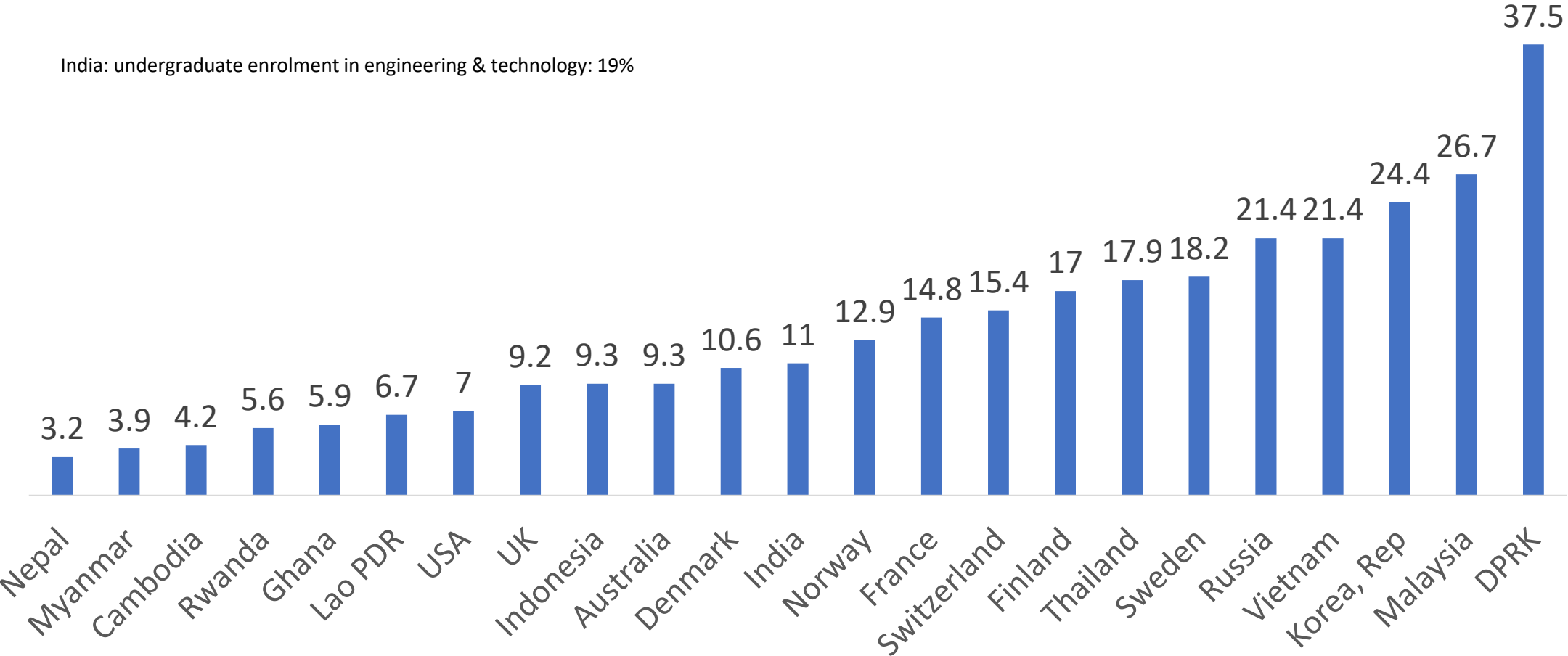
ज्ञान र प्रविधिको युगले प्रदान गरेको समृद्धिको अवसर सदुपयोग गर्न सक्नु पर्दछ

Market value Tech and Commodity Companies 2017, Bln US\$



# Share of Engineering, Manufacturing and Construction Graduates, %

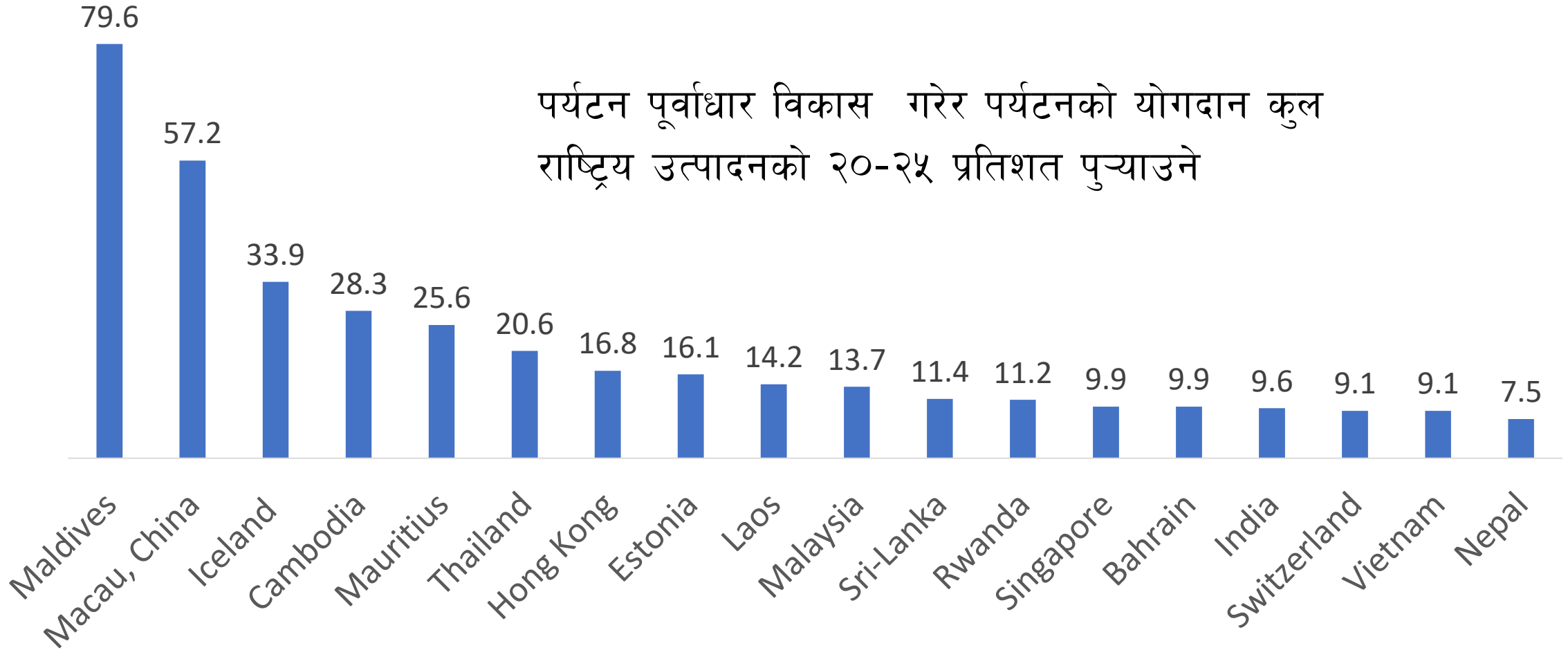
India: undergraduate enrolment in engineering & technology: 19%



मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय :  
विश्वस्तरीयता तर्फ उन्मुख अनुसन्धानमूखी विश्वविद्यालय

- विज्ञान प्रविधि तथा अन्य सम्बद्ध विधाहरु
- मुख्य लक्ष्य : आर्थिक विकासलाई सघाउने
- अनुसन्धानको केन्द्रविन्दु
  - पर्यटन
  - पहाडी विकास
  - जलश्रोत
  - सूचना सञ्चार प्रविधि -इन्टरनेट अफ थिंग्स र कृत्रिम बुद्धि

# पर्यटनको योगदान कुल राष्ट्रिय उत्पादनको प्रतिशतमा



# पहाडी विकास

- नविनतम ज्ञान र प्रविधि प्रयोग गरी पहाडमा समृद्धिको लागि आधारशिला तयार गर्ने
- कृषी तथा खाद्य प्रविधि

## भौतिक पूर्वाधार

- यातायात, विद्युत, उर्जा, संचार, खानेपानी, ढल निकास
- जलविद्युत र सौर्य उर्जा सम्बन्धी नविनतम प्रविधि विकास
- जल तथा सौर्य उर्जाबाट पेट्रोलिएम पदार्थ विस्थापित गर्ने

# वस्तुहरुको ईन्टरनेट (Internet of Things)

- ईन्टरनेटको माध्यमबाट भौतिक वस्तुहरुको अनुगमन तथा नियन्त्रण
- इन्टरनेटको माध्यमबाट मुटुको चाल अनुगमन गरेर डाक्टरले बिरामीलाई उपयुक्त औषधी दिएर हृदयघाटबाट बचाउन सक्छ
- मेशिनको चाल अनुगमन गरेर आवश्यकता अनुसार मर्मत गरेर दुर्घटनाबाट जोगाउन सकिन्छ
- घर, गाडी, कार्यालय, शहर, ढुवानी, मानव, निर्माण स्थल, कारखाना र पसलमा वस्तुहरुको ईन्टरनेट प्रयोगबाट यूएसडलर ३,९०० देखि ११,१०० खरब सम्म बचत हुन सक्ने अनुमान

# कृत्रिम बुद्धि

- प्रविधिहरुको त्यस्तो संग्रह जसबाट कम्प्युटरहरुले अनुभव (तथ्यांक) को आधारमा शिक्षा, तर्क गर्न र समस्या समाधान वा कार्य सम्पादन सम्बन्धी निर्णयमा मानवले जस्तै सघाउन सक्छ

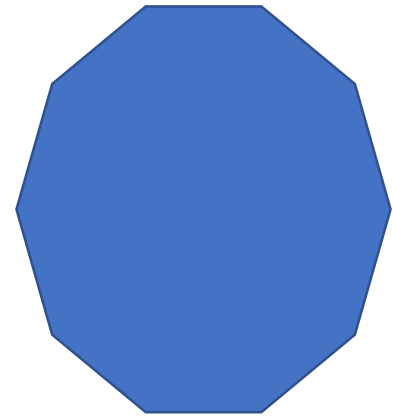


# कृत्रिम बुद्धिबाट कृषकलाई गाई गोठ आन्ध्राक्सबाट बचाउन मद्दत

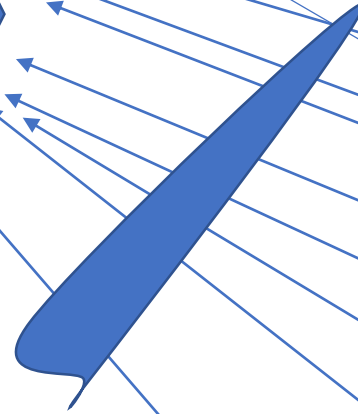
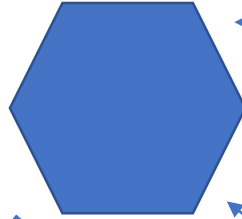
डाटा बैंक

कम्प्युटर

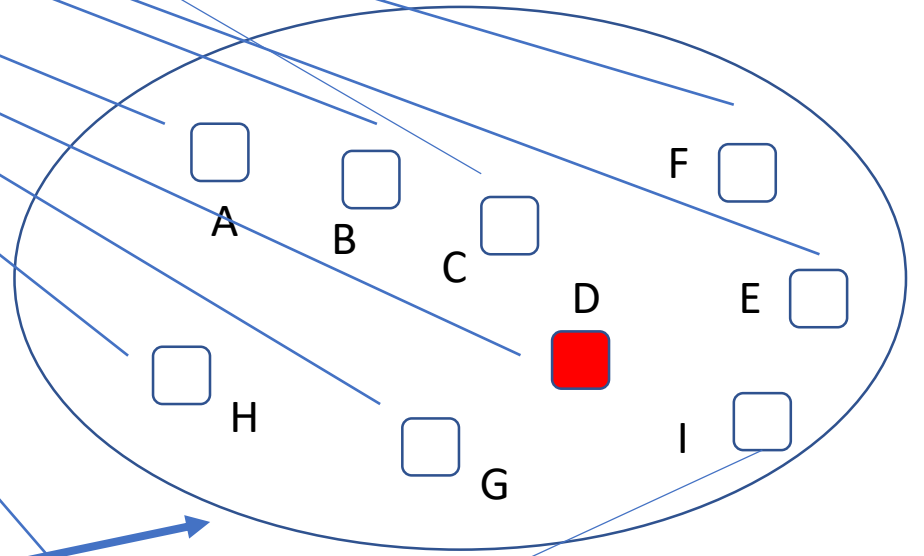
गाईमा राखिएको सेन्सरबाट कम्प्युटर तर्फ स्वास्थ्य सम्बन्धी डाटा ईन्टरनेट मार्फत प्रवाह



डाटा



गाई गोठ



कृषक



गाई D मा आन्ध्राक्सको लक्षण भेटिएको खबर

कृषकले गाई D लाई गोठबाट हटाउँछ

# चुनौतीहरु

- सरकारबाट स्वायत्तता
- वित्तिय सुनिश्चितता
- स्थान टुंगो लगाउने
- दातृ निकायसँग परामर्श